

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор ДЗ «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»

 О. Л. Караман

«_____» _____ 2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про Центр психологічного відновлення та адаптації
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»**

ПОЛОЖЕННЯ

про Центр психологічного відновлення та адаптації ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

I. Загальні положення

1.1. Центр психологічного відновлення та адаптації (далі – Центр) створено в рамках проєкту «Інтенсифікація впливу вчителів Луганської області на процеси примирення і встановлення миру» («Intensification of influence of teachers of Luhansk region on the processes of reconciliation and peace-building») (далі – Проєкт) за грантової підтримки Європейського Союзу в межах проєкту «Підтримка Європейським Союзом закладів вищої освіти на Сході України» («EU Support to Displaced Higher Education Institution sin the East of Ukraine»). Основним виконавцем та координатором проєкту є Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Партнером університету в реалізації Проєкту є Луганський обласний інституту післядипломної педагогічної освіти (ЛОППО).

1.2. У своїй діяльності Центр керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про охорону здоров'я», «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю», Положенням про психологічну службу у системі освіти України (Наказ МОН від 22.05.2018 № 509), Статутом Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Стратегією розвитку Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» 2019 – 2025 рр., іншими нормативно-правовими актами, цим Положенням.

1.3. Центр є підрозділом ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; його діяльність здійснюється в межах освітнього, наукового, методичного та соціокультурного напрямів розвитку університету.

1.4. Центр має сучасну матеріально-технічну, навчально-методичну та інформаційну базу та належне кадрове забезпечення; оснащений мультимедійними засобами, доступом до мережі Інтернет, інформаційних

ресурсів університету та Проєкту; об'єднаний мережевим зв'язком з іншими освітніми та навчальними Центрами, створених у межах Проєкту.

1.5. Центр може бути відкритий за наявності необхідної матеріально-технічної бази, у тому числі приміщень, які відповідають санітарно-гігієнічним нормам і вимогам пожежної безпеки.

1.6. Керівництво Центром та дотримання Положення покладається на відповідальну особу – координатора Центру психологічного відновлення та адаптації з числа науково-педагогічних працівників університету.

1.7. Центр розміщений в будівлі державного закладу «Луганський національний університет».

II. Цілі, завдання та напрями діяльності Центру

2.1. Мета діяльності Центру в широкому значенні корелюється з цілями і завданнями Проєкту та полягає у *створенні сприятливих умов для успішної соціалізації, охорони психічного й духовного здоров'я, усебічного розвитку та самореалізації особистості шляхом надання освітньої, соціально-психологічної, соціально-педагогічної, науково-методичної підтримки здобувачам освіти (учням шкіл і студентам ЗВО), науково-педагогічним і педагогічним працівникам, населенню Луганської області в умовах військової та інформаційної агресії на Сході України; інтенсифікація впливу освітян Луганської області на процеси примирення і встановлення миру.*

Мета діяльності Центру у вузькому значенні полягає в наданні соціально-психологічної підтримки у психологічному відновленні та адаптації найбільш вразливих категорій здобувачів освіти, учителів, викладачів, населення, зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб, осіб з тимчасово окупованої території, військовослужбовців-учасників бойових дій у громаді.

2.2. Завдання діяльності Центру конкретизують цілі через надання соціально-психологічної підтримки у психологічному відновленні та

адаптації вразливим категоріям студентів, учнів, викладачів, учителів, населення, зокрема з числа:

2.2.1. внутрішньо переміщених осіб та осіб з тимчасово окупованої території. Підстави:

- складності в адаптації та інтеграції в нові громади;
- неприйняття громади;
- незадоволеність потреб (як фізіологічних, так і найвищого рівня – у самореалізації);
- наявність посттравматичного синдрому (ПТСР);
- труднощі у влаштуванні на роботу та заклади освіти;
- порушення у психічному та особистісному розвитку;
- девіантна поведінки (правопорушення, пияцтво, наркоманія, токсикоманія, ігроманія тощо);
- особисте звернення за психологічною допомогою;
- складні життєві обставини;
- постійний стресовий стан та депресія (відповідно до заключення лікаря-психіатра);
- наявність переживань, пов'язаних з кризовими етапами життя;
- низький рівень психологічної готовності до самостійного життя, необхідності приймати рішення, брати на себе відповідальність за власні дії і вчинки;
- невизначеність мотивації вибору професії (спеціальності);
- несформованість навичок психологічної саморегуляції поведінки і діяльності, що підсилюється відсутністю звичного повсякденного контролю з боку педагогів і батьків;
- нова система співвідношення відповідальності і залежності, де на перший план виступає необхідність самостійної регуляції своєї поведінки;

- труднощі, пов'язані з пошуком оптимального режиму поєднання праці і відпочинку;
- проблеми налагодження побуту і самообслуговування, особливо при переході до життя в гуртожитку;
- відсутність навичок самостійної роботи;
- різний рівень психологічної травматизації внаслідок збройного конфлікту, пов'язаний з тривалим перебуванням у зоні військових дій, потраплянням під обстріли, втратою (пораненням) членів родини, домівки, друзів, найближчого соціального оточення тощо.
- особисте звернення за психологічною допомогою.

2.2.2. військовослужбовців-учасників бойових дій. Підстави:

- виявлення за результатами психологічної діагностики у військовослужбовця негативного психоемоційного стану;
- ознаки формування соціально-психологічної дезадаптації особистості;
- зловживання алкоголем, уживання наркотичних, токсичних речовин чи психотропних речовин та препаратів, у тому числі і медичних, без припису лікарів;
- передсуїцидальна поведінка, висловлювання намірів покінчити життя самогубством або наявність в анамнезі суїцидальних спроб;
- схильність до невротичних та депресивних реакцій;
- акцентуації характеру, які обумовлюють виражені негативні риси особистості;
- перенесення психотравмуючих ситуацій, пов'язаних із службово-бойовою діяльністю, смертю родичів, товаришів, близьких людей, розірванням шлюбу тощо;
- особисте звернення військовослужбовця за психологічною допомогою;

– рекомендації лікаря-психіатра за результатами проведення попереднього, періодичного, позачергового оглядів.

2.3. Напрями діяльності Центру:

- Соціальна, психологічна та педагогічна діагностика.
- Соціальна, психологічна та педагогічна профілактика.
- Соціальна, психологічна та педагогічна корекція.
- Соціальна, психологічна та педагогічна адаптація.
- Соціальна, психологічна та педагогічна консультація.
- Соціальний, психологічний та педагогічний супровід.
- Науково-методичний та інформаційний супровід діяльності Центру.
- Встановлення взаємодії з іншими освітньо-культурними центрами університету та різнопрофільними соціальними інститутами в громаді.
- Зміцнення взаємодії між закладами освіти, освітянами, учнями, студентами й населенням Луганської області.
- Поліпшення інфраструктури та матеріально-технічної бази ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
- Розробка та реалізація освітніх програм для освітян, учнів, студентів, населення, спрямованих на психологічне відновлення та адаптацію, медіацію, розвиток безконфліктної поведінки, толерантності,.
- Розробка проєктів, нормативно-правових актів з питань організації соціально-психологічної підтримки здобувачів освіти, учителів, викладачів, населення Луганської області.
- Проведення досліджень.
- Узагальнення, поширення та обмін досвідом, науково-методичними здобутками шляхом публікації результатів досліджень, організації та проведення конференцій, семінарів тощо.

III. Участь студентського самоврядування в роботі Центру

Центр усебічно підтримує та реалізовує свою діяльність через взаємодію зі студентством ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» відповідно до Положення про студентське самоврядування від 19 квітня 2015 року, яке керується у своїй діяльності Конституцією України, Законом України «Про вищу освіту», чинним законодавством, нормативно-правовими актами та рішеннями Міністерства освіти і науки України, Статутом університету та передбачає:

пункт 1.7:

– брати участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти;

пункт 2.1:

– демократизацію студентського життя, об'єднання зусиль науково-педагогічних працівників та студентів, спрямованих на якісне навчання, виховання духовності і культури студентів, зростання у студентської молоді соціальної активності та відповідальності за доручену справу;

пункт 2.2:

– забезпечення і захист прав та інтересів студентів в органах державної влади та управління, участь у реалізації державної молодіжної політики, сприяння задоволенню їхніх потреб у сфері навчання, творчого пошуку, оздоровлення, відпочинку, працевлаштування;

– допомогу адміністрації університету в організації навчально-виховної роботи, створенні умов для залучення студентів до різноманітних видів творчої діяльності – науково-дослідної, культурно-просвітницької, суспільно-гуманістичної, спортивно-оздоровчої, правоохоронної тощо;

– сприяння пошуку та підтримці талановитих, обдарованих студентів, надання їм всебічної допомоги.

IV. Керівництво і контроль Центром

Для здійснення керівництва і контролю Центром зі складу науково-педагогічних працівників Державного закладу «Луганський університет імені Тараса Шевченка» керівником Проєкту обирається **Координатор Центру**.

Координатор Центру у своїй діяльності керується чинним законодавством про працю та освіту, Статутом університету, Положенням про Центр психологічного відновлення та адаптації, нормативними документами Міністерства освіти і науки України та університету, а також іншими нормативно-правовими актами.

Діяльність координатора Центру спрямовується керівником Проєкту та ректором університету.

Під час виконання посадових обов'язків координатор Центру повинен:

- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я студентів, відвідувачів;
- знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці.

Університет зобов'язаний створити для координатора Центру необхідні організаційні та економічні умови для ефективної роботи, забезпечити його необхідними матеріально-технічними засобами роботи в обсязі, необхідному для виконання завдань Центру, науково-дослідних робіт, розповсюдження інноваційного досвіду тощо, а також забезпечити електронною системою зв'язку та доступом до інформаційних баз.

V. Функціональні обов'язки координатора Центру:

- організація роботи Центру, представлення його інтересів у різнопрофільних соціальних інститутах та громаді;
- створення соціально-психологічних та соціально-педагогічних умов для ефективної діяльності Центру;
- психологічне забезпечення освітнього процесу;
- психологічний супровід психічного, розумового, соціального і фізичного розвитку здобувачів освіти;

- психологічна діагностика та аналіз динаміки психічного, розумового і соціального розвитку здобувачів освіти;
- психологічний супровід адаптації до умов освітнього процесу;
- реалізація розвивальних, профілактичних, просвітницьких, корекційних програм з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти;
- консультативна допомога всім учасникам освітнього процесу з питань навчання, виховання, особистісного та професійного розвитку тощо;
- робота із вразливими категоріями студентів;
- захист особистих і майнових прав та інтересів усіх учасників, які входять до складу Центру;
- розробка плану роботи центру на рік;
- розробка плану-стратегії сталого розвитку діяльності Центру, звітування про його виконання;
- звітування перед Керівним комітетом Проекту про діяльність Центру;
- забезпечення підвищення кваліфікації працівників Центру;
- відповідальність за діяльність Центру перед його засновником;
- залучення до діяльності Центру інших державних/недержавних, громадських об'єднань на основі спільної мети шляхом підписання угод, листів підтримки тощо про спільну, або опосередковану діяльність;
- залучення до благодійності та підтримки діяльності Центру будь які інших державних/недержавних, громадських об'єднань;
- виконання інших функцій відповідно до Положення про Центр.

VI. Міжнародна діяльність

6.1. Центр за наявності належної матеріально-технічної та інформаційної баз, може:

– організовувати та проводити міжнародні науково-методичні семінари, конференції, практикуми, наради, виставки тощо, здійснювати обмін і взаємне стажування працівників, брати участь у міжнародних проєктах, грантах;

– укладати угоди про співпрацю та реалізацію спільних програм і проєктів, установлювати прямі зв'язки з партнерами за кордоном, міжнародними освітніми організаціями, закладами освіти, науковими установами у встановленому чинним законодавством порядку.

VII. Взаємодія з іншими структурними підрозділами, центрами

8.1. Центр взаємодіє з усіма структурними підрозділами університету – ректоратом, органами студентського самоврядування, факультетами / інститутами / відокремленими підрозділами; студентською соціальною службою, Центром культури та дозвілля, спортивним клубом, центрами, створеними в межах Проєкту тощо:

– *відділом документообігу* – з питань підготовки та обігу поточної документації;

– *юридичним відділом* – з правових питань, пов'язаних з підготовкою проєктів службових документів;

– *відділом кадрів* – з питань кадрової політики, підвищення кваліфікації працівників;

– *адміністративно-господарською частиною* – з питань матеріально-технічного забезпечення та господарського обслуговування;

– *відділом інформаційних технологій* – з питань забезпечення засобами організаційної та комп'ютерної техніки, інформаційними ресурсами, мережею Інтернет;

– *ресурсним центром* – з питань створення мережі з: 6 навчальними центрами ЛНУ та ЛОШПО (Рубіжне, Северодонецьк, Старобільськ, Кремінна, Лисичанськ, Полтава) та 10 центрами професійного розвитку педагогічних працівників у громадах області (Старобільськ, Кремінна,

Лисичанськ, Білокуракине, Сватове, Біловодськ, Троїцьк, Новоайдар, Новопокров, Станиця Луганська) для управління й координації освітньої діяльності, апробації та реалізації освітніх програм;

– *видавничим центром* – з питань виготовлення маркетингової та іміджевої продукції; друку й тиражування матеріалів проєкту; видання навчально-методичних посібників, освітніх програм, тренінгів тощо;

– *електронною бібліотекою* – для отримання відкритого доступу до освітнього контенту (освітніх програм, методичних розробок);

– *конференц-залою* – для організації публічної презентації та обміну інноваційним досвідом (конференції, семінари, круглі столи);

– *іншими центрами*, створеними в межах Проєкту: Лабораторія розвитку творчих навичок, Центр розвитку лідерських навичок, Центр розвитку кар'єри, Центр інклюзивної освіти, Інформаційний центр для координації та взаємодії щодо розробки та реалізації освітнього контенту Проєкту (програми, тренінги тощо).

Ректор

Олена КАРАМАН

УЗГОДЖЕНО:

В.о. головного бухгалтера,
заступник головного бухгалтера

Олена КОЗЛЕНКО

В.о. завідувача навчального відділу

Валентина ЛЕСНОВА

Начальник юридичного відділу

Віталій НОСАЛЬ

Начальник відділу кадрів

Віта НИКИТЕНКО